

Title: **Billboard**

Division: **Filipino**

Category: **Dulang May Isang Yugto 2016**
IKALAWANG GANTIMPALA NI: MARK
ADRIAN CRISOSTOMO HO

Synopsis:

Ito ay kuwento ng mga squatters na naninirahan sa ibaba ng isang billboard sa gilid ng South Luzon Expressway. Magigimbal ang kanilang mundo nang masaksihan nila ang pagkahulog ng isang trak ng gulay mula sa skyway. Ang ilan sa kanila ay gustong sumaklolo sa nangyaring aksidente, subalit ang iba naman ay natatakot sumaklolo dahil sa posibilidad na masabugan sila at masaktan ng nahulog na trak. Sentro sa dulang ito ang pagtatalo ng mga billboard workers na sina Caloy at at Emong—ang una ay gustong tumulong, samantalang ang huli ay gustong ipagpaubaya na lamang ang pagtulong sa mga awtoridad. Sino nga ba sa kanila ang tama? May kapangyarihan nga ba ang tulad nilang mga karaniwang mamamayan sa ating lipunan? Ang suliraning kanilang kinakaharap, maging ang kanilang mga motibasyon at desisyon, ay mga bagay na sumasalalim sa estado ng ating lipunang tila kumikiling lamang sa mga makapangyarihan.

Billboard

Dulang May Isang Yugto

MGA TAUHAN:

EMONG	40s; isang karpintero; dalawampung taon nang naninirahan sa Maynila
CALOY	early 20s; kapitbahay ni Emong; bagong salta sa Maynila
JENNY	16; estudyante; pabebe
MAYNARD	16; estudyante; masugid na manliligaw ni Jenny
MAGBABALOT	30s; lasinggero
ALING PRECY	50s; chismosang labandera na social media savvy
KA BRITNEY	40s; punong barangay; tomboy
KREZTA	20s; ang ate ni Jenny na call center agent

PANAHOON:

Kasalukuyan. Alas dos y media ng madaling araw.

TAGPUAN:

Sa itaas at ibaba ng isang billboard sa gilid ng South Luzon Expressway.

Dalawa ang eksena: sa isang squatters' area sa ibaba ng billboard kung saan nag-uusap ang nagliligawang mga teenagers na sina JENNY at MAYNARD, at sa itaas ng istruktura ng billboard kung saan kinakalas na nina EMONG at CALOY ang tarpaulin ng hubad na si Derek Ramsay para sa Century Tuna.

Dahil real time ang mga pangyayari sa dula, maghahalinhinan ang dalawang eksena: itaas at ibaba. Titigil ang aksyon ng mga tauhan sa ibaba kapag lilipat na ang eksena sa itaas, at vice versa. Maaari ding maging hudyat ang ilaw sa tanghalan kapag maglilipat na ng eksena.

IBABA

Maririnig ang mabilis na harurot ng mga sasakyan sa highway. Magkatabing nakaupo sa isang bangko sina JENNY at MAYNARD. Nakatingala si JENNY sa billboard ni Derek Ramsay.

JENNY: Kailan ko kaya mami-meet ang Derek Ramsay ng buhay ko?

MAYNARD: Ouch! Ang sakit mo namang magsalita!

JENNY: O bakit, ano'ng masama sa sinabi ko?

MAYNARD: Ano'ng masama? OK ka lang? Kitang nililigawan kita tapos ganiyan ang sasabihin mo! Parang sinabi mo na ding ayaw mo sa 'kin. It hurts! Tagos dito (*Hahawakan ang dibdib*)... sa heart.

JENNY: 'Wag mong sabihing nagseselos ka kay Derek?

MAYNARD: Eh sino ba'ng hindi? Pinapangarap mo si Derek. Ako, wala lang sa 'yo.

JENNY: Eh sino ba'ng babaeng hindi pinapangarap maging boyfriend si Derek?

MAYNARD: Bakit ako, hindi ko naman pinapangarap si Kathryn Bernardo ah. Ikaw ang pinapangarap ko. Hashtag: dreamgirl, hashtag: only you.

JENNY: Asus! Hashtag, antok lang 'yan. Matulog ka na kasi. Sabi ko naman sa 'yo, 'wag mo na 'kong samahang mag-antay kay ate.

MAYNARD: Eh ano'ng oras ba dadating ang ate mo? Alas-dos na ng madaling araw.

JENNY: Two-thirty ang labas n'un sa call center. Mga alas-tres, dadating na 'yun.

MAYNARD: Dapat kasi natulog ka na lang muna. Tapos gumising ka na lang ng alas-tres.

JENNY: Eh may tinapos pa nga kasi akong assignment, 'di ba? Ala-una na 'ko natapos. Kapag natulog na 'ko, tatamarin na 'kong bumangon. Eh kailangan kong humingi ng pera kay ate pambili ng paninda ni nanay. Didiretso na 'ko sa palengke pagkakuha ko ng pera. Hay naku, dami mong reklamo. Matulog ka na kasi.

MAYNARD: Hindi na. Sasamahan na kita sa palengke.

JENNY: Sure ka? Tapos, aawayin mo na naman ako.

MAYNARD: 'Di naman kita inaaway ah. Bakit naman kita aawayin? Lab kaya kita.

JENNY: *(Hahampasin sa balikat si MAYNARD)* 'Yang mga hirit mo ha!

MAYNARD: Totoo 'yun, promise! Hashtag: cross my heart, hashtag: hope to die.

JENNY: *(Mapapansin ang pagkatanggal ng bahagi ng billboard ni Derek)* Ay, tinatanggal na nila si Derek. Papalitan na siya. Sad face.

Mapapabaling din si MAYNARD sa billboard. Makikita sa itaas ng billboard sina EMONG at CALOY na abala sa pagkalas ng tarpaulin.

MAYNARD: Ay salamat naman! Masyado ka nang matagal na nakabalandra diyan, Derek!

JENNY: Sino kayang ipapalit nila? Baka si Alden. *(Kikiligin)* Joke!

MAYNARD: Ayan ka na naman! Si Alden naman ngayon! Ano, feeling mo si Yaya Dub ka?!

JENNY: Alam mo ikaw, napaka-seloso mo! Hindi pa nga kita sinasagot, ganiyan ka na. Paano pa ‘pag sinagot kita?

MAYNARD: Sinasagot mo na ‘ko?

JENNY: Hindi ah. Asa ka pa.

MAYNARD: Aray. *(Muling hahawakan ang dibdib.)* Ang heart ko, bugbog-sarado na.

Saka may dadaang MAGBABALOT na susuray-suray sa paglalakad—lasing. Sisigaw ng...

MAGBABALOT: Baluuuuuuut. (*Saka didighay nang malakas.*)

JENNY: Gutom lang ‘yan. Magbalot ka muna.

MAYNARD: Oo nga. Sikmura ko pala ang masakit, hindi ang heart ko. (*Ililipat ang kamay mula dibdib papunta sa tiyan. Tatawagin ang magbabalot.*) Boss, balot nga. Dalawa.

MAGBABALOT: (*Lalapit sa dalawa.*) Dalawa lang? Pakyawin niyo na para makauwi na ‘ko. Sakit ng ulo ‘ko eh.

MAYNARD: Naku, wala kaming pera para pakyawin ang tinda mo. Pwede ba lista?

MAGBABALOT: ‘Toy, ‘di ako tumatanggap ng credit card. Wala akong pang-swipe. (*Aktong matutumba sa kalasingan.*)

JENNY: Kuya, mukhang nakainom ka ah.

MAGBABALOT: Oo. Merong may bertdey diyan sa kabilang kanto. Pinatagay nga ako, pero humingi naman ng kapalit. Sampung balot. ‘Naknampucha, wala na talagang libre ngayon.

Saka magfi-freeze ang mga tauhan sa paglipat ng eksena.

ITAAS

Magkatulong sina EMONG at CALOY sa pagkalas ng tarpaulin ni Derek Ramsay.

CALOY: Buti pa ‘tong si Derek ‘no? Papogi-pogi lang at pakita ng abs, may kita na agad! At ang laki pa sigurado! Milyones malamang. Sana ako na lang siya.
(*A beat*) Ano kaya’ng pakiramdam nang maging pogi at mayaman, no?

EMONG: Huy Caloy! Mag-pokus ka sa ginagawa mo! Hindi ‘yung kinikilatis mo ang kapogian at kayamanan ni Derek!

CALOY: Eh napapaisip lang naman ho ako. Kayo ba hindi niyo ni minsan naikumpara ang sarili niyo sa mga naglalakikihang mga artistang nakapaskil sa mga billboard na ‘to?

EMONG: Bakit ko pa gagawin ‘yun? Para saan pa?

CALOY: Wala lang ho. Ilang taon na ba kayong suma-sideline sa pagbi-billboard?

EMONG: Maglilimang taon na.

CALOY: Limang taon. Matagal-tagal na din. Eh ‘di ang dami niyo nang nakitang mga artista nang malapitan gaya nitong si Derek? Mga magaganda’t pogi, sikat, mayaman, iniidolo ng marami.

EMONG: Bakit kung ano-ano ‘yang pumapasok sa isip mo? Nasisiraan ka na ba? Kung magsalita ka, akala mo totoo ‘tong mga artistang ‘to! Piktyur lang ‘to, Caloy!

CALOY: Piktyur nga lang ho. Pero mas malaki pa sila sa totoo! Mas mapapaisip ka lalo, diba ho? ! Harap-harapan, kitang-kita mo kung gaano sila kalaki at kataas. Galanggam lang tayo kumpara sa kanila.

EMONG: Hoy, hindi biro ang trabahong ‘to! Kitang halos beinte palapag ang taas natin. Puro ka kahibangan! Eh kung mahulog ka?! Patay kang bata ka! At ako, patay sa nanay mo!

CALOY: Eh pasensiya na ho, Mang Emong. Ang katunayan niyan, nalilibang ko lang ang sarili ko. Natatakot ho kasi ako sa ginagawa natin. Ngayon lang ako nalagay sa ganitong sitwasyon. ‘Yung nagtatrabaho nang ganito kataas.

EMONG: Aba, tinanong kita kung kayo mo. Sabi mo, oo!

CALOY: Eh ‘di ko naman ho akalain na nakakanerbiyos pala dito sa taas. Nakakalula. Ang lakas ng hangin, parang nanunulak! Pati ‘yung ingay ng mga sasakyan, nakakakaba!

EMONG: Kaya kailangan mong mag-pokus. Hindi ka pwedeng magpa-apekto sa lula o sa lakas ng hangin o sa ingay ng mga sasakyan. Bigatan mo ang tindig mo. Timplahin mo ang mga kilos mo. Siguraduhin mong balansiyado ka.

CALOY: Hindi pala gan’un kadali ‘tong trabahong ‘to. Akala ko n’ung una, sisiw lang.

EMONG: Ano, ayaw mo na? Suko ka na?

CALOY: Hindi naman ho. Sayang naman ang wan-payb na kita sa magdamagang trabaho lang. Inaasahan na ni nanay ang kikitain ko dito. Ilang buwan na kasi kaming hindi nakakabayad sa tinutuluyan namin. Kapag hindi kami nakapagbayad ngayong araw, tutuluyan na daw kaming palayasin. Eh saan kami titira ‘pag nagkataon?

EMONG: ‘Yun naman pala eh. Ayusin mo ang trabaho. Tandaan mo, hindi lang pambayad sa upa niyo ang dapat mong isipin. Buhay natin ang nakataya dito, bata. Isang maling galaw, tepok ka! Naisip mo ba ‘yun?

CALOY: Sorry ho.

EMONG: Siguro naman ayaw mong matulad sa tatay mo.

CALOY: *(Mabibigla)* Alam niyo ho ang nangyari kay itay?

EMONG: Nasagap ko lang ang balita. Kung hindi mo pa alam, maraming tsismosa sa lugar natin.

CALOY: Eh simula n'ung namatay si tatay, nagkaleche-leche na ang lahat. Tumigil ako sa pag-aaral at lumuwas dito sa Maynila para tulungan si nanay. Wala naman siyang ibang aasahan kundi ako dahil ako ang panganay.

EMONG: Eh ano ba talaga ang nangyari sa tatay mo?

CALOY: 'Wag na lang ho nating pag-usapan.

Katahimikan. Magpapatuloy sa pagtatrabaho ang dalawa. Nang biglang maririnig ang malakas na sigaw ng nagkasalpukang bakal at semento.

EMONG: Ay putang ina, ano 'yun?!

Freeze ang dalawa.

IBABA

Isang malakas na tili ang maririnig sa tanghalan—ang takot na sigaw ni JENNY. Mapapatayo sa gulat si MAYNARD at mabibitawan naman ng MAGBABALOT ang hawak ng basket ng mga balot. Titilapon ang mga balot sa lupa.

MAYNARD: Ano ‘yun?!

MAGBABALOT: *(Pupulutin ang ilan sa mga nahulog na balot.)* Ang mga balot ko!

MAYNARD: Hindi ‘yang mga balot ang tinutukoy ko! ‘Yung ingay! Parang may
 bangaan!

MAGBABALOT: Aaaah...

Nang maririnig ang isa pang malakas na pagsalpok.

JENNY: *(Muling mapapatili sa takot.)* Aaaah!

Mapapabaling ang tatlo sa pinanggalingan ng ikalawang ingay. At doon, matatanaw nila ang isang delivery truck na nahulog sa ibaba mula sa skyway.

MAYNARD: Nahulog ‘yung trak ng gulay sa skyway!

JENNY: Oh my God!

Sandaling hindi makakakibo ang tatlo dahil sa sobrang pagkabigla. Katahimikan.

MAGBABALOT: Sayang naman ‘yung mga tumilapong gulay! Ilang chopsuey at pinakbet din ‘yun!

JENNY: Ayos ka lang, Kuya?

MAYNARD: Oo nga, nauna mo pang naisip ‘yung mga gulay kaysa d’un sa mga nakasakay sa trak?

MAGBABALOT: ‘Di naman sa gan’un. Nanghinayang lang.

MAYNARD: Ilang kaya ang sakay n’ung trak? Buhay pa kaya sila?

MAGBABALOT: Tignan natin! (*Kikilos papunta sa kinabagsakan ng trak.*)

MAYNARD: Tara! (*Susunod sa MAGBABALOT.*)

JENNY: Teka lang, sandali!

MAYNARD: Bakit?

JENNY: Hindi ba delikado?

MAGBABALOT: Hindi ‘yan. Kawawa naman ‘yung mga nakasakay.

MAYNARD: Oo nga. Baka buhay pa.

JENNY: Pero...

MAYNARD: Pero ano?

JENNY: Natatakot ako.

MAYNARD: Dito ka na lang. ‘Wag ka nang sumama.

Nang darating ang isang matandang babae—si ALING PRECY, humahangos, may dalang mumurahing tablet.

ALING PRECY: Ano'ng chismis? May bangaan na naman ba? Asaan? Bi-bidyuhan ko para ma-post ko sa Pesbuk ko!

JENNY: Aling Precy! May trak ng gulay na nahulog mula d'un sa skyway! Ayun o!

ALING PRECY: *(Tatanawin ang nahulog na trak, mag-aantanda.)* Por Diyos por Santo! Kamalas-malasan naman talaga, oo! Sayang ang mga gulay!

MAGBABALOT: *(Kina MAYNARD at JENNY.)* Sabi sa inyo eh!

Mapapakamot ng ulo si MAYNARD at mapapailing si JENNY.

ALING PRECY: Lasing siguro 'yung drayber.

MAGBABALOT: Hehe. Baka napatagay din. Titignan ho namin kung buhay pa. *(Kay MAYNARD)* Tara na 'toy.

Buong-tapang na tutunguhin ng MAGBABALOT at ni MAYNARD ang bumagsak ng trak. Pero mga ilang hakbang lang...

ALING PRECY: Ingat lang kayo. Baka sumabog 'yang trak.

Pagkarinig nito, biglang aatras at sabay na babalik ang dalawa—takot.

MAGBABALOT: Sabi ko nga!

MAYNARD: Ano ho? Sasabog ‘yung trak?

JENNY: Sumasabog ho ba ang trak kapag nabangga?

ALING PRECY: Aba oo, possible ‘yun!

MAYNARD: Paano niyo ho nalaman, Aling Precy? Baka tsismis na naman ‘yan ha?

ALING PRECY: Hindi no! Napanood ko sa Youtube. N’ung nakaraang taon, sa Russia, may nakuhanang video ng trak na bumangga, tapos nagsilapitan ‘yung mga tao para tulungan ‘yung drayber, tapos paglapit nila, bilang sumabog ‘yung trak! Ayun, patay sila!

MAGBABALOT: Talaga? Totoo ba ‘yan?

ALING PRECY: Totoo! Gusto mo search ko sa Youtube? Eto teka... (*Magbubutingting sa tablet niya.*)

JENNY: ‘Wag na ho kayong mag-search. Matagal pa ‘yan eh.

ALING PRECY: Hoy, mabilis ‘tong tablet ko no! Three-payb ‘to. Payable in six months.

MAYNARD: Hindi kaya trak ng gas ‘yun kaya sumabog?

ALING PRECY: (*Mapapaisip.*) Hmmm... ‘Di ko maalala kung trak ng ano ‘yun. Pero baka tama ka, baka trak nga ng gas.

MAGBABALOT: ‘Yun naman pala eh. Kaya naman sumabog ‘yun kasi gas ang dala. Pero ‘to, hindi sasabog ‘to. Trak lang ‘to ng gulay eh.

MAYNARD: O, tara na, dali!

Muling tutunguhin ng dalawa ang trak. Nang biglang...

ALING PRECY: Pero parang trak din ata ng gulay ‘yung sumabog sa Russia.

Muling aatras at babalik ang dalawa.

MAGBABALOT: Labo mo, Aling Precy!

ALING PRECY: Mabuti nang nakakasiguro no! Saka ‘di ko naman kayo pinipigilan. Kung gusto niyo gu-mo eh ‘di go!

JENNY: Maynard, ‘wag na lang kayong pumunta d’un. Baka kung ano pa’ng mangyari sa inyo. Tumawag na lang tayo ng tulong.

ALING PRECY: Minessage ko na sa Viber si kapitana. Tinimbre na niya sa barangay. May parating ng saklolo.

Nang biglang papasok sa eksena ang kapitang barangay na si KA BRITNEY, humahangos, nagwawala, may dalang batuta.

KA BRITNEY: *(Nagpa-panic)* Maghunos-dili kayo! On the way na ang tulong! Kalma lang guys, kalma! Kalmaaaaa!

Freeze.

ITAAS

Labis ang pagkagulat nina EMONG at CALOY sa nasasaksihan.

CALOY: Nahulog ‘yung trak, Mang Emong!

EMONG: ‘Tang inang ‘yan!

Katahimikan.

EMONG: Kawawang drayber. Baka nakatulog.

CALOY: Tingin niyo?

EMONG: Eh ano pa'ng nangyari diyan kung hindi inantok 'yung drayber at nakatulog? Alangan namang may iniwasang tumatawid eh nasa skyway siya.

CALOY: 'Di kaya nawalan ng preno?

EMONG: Posible din. (*A beat*) 'Yan ang hirap sa iba sa 'tin eh. Sugod nang sugod sa laban nang hindi handa.

Saglit.

CALOY: Ano'ng gagawin natin, Mang Emong?

EMONG: Eh di wala. Ano ba'ng magagawa natin?

CALOY: Tulungan natin!

EMONG: Wala akong load pantawag sa pulis. Ikaw may load ka ba?

CALOY: Wala din ho.

EMONG: Wala naman pala eh. Paano tayo makakatulong?

CALOY: Hindi ba natin bababain para tulungan ‘yung drayber?

EMONG: Patay na ‘yung drayber sigurado. Una nguso eh.

CALOY: Eh p’ano kung buhay pa?

EMONG: Isang milgaro ‘yun kung gan’un. Napakasuwerte niya! (*A beat*) Mabuti na lang trak ng mga gulay ang minamaneho niya. Paano kung bus? Eh di mas madaming biktima. Kawawa naman.

Patuloy sa pagmamasid sa aksidente si EMONG habang si CALOY ay hindi na mapakali sa nangyayari.

CALOY: (*Tataas ang boses sa labis na pag-aalala.*) Mang Emong, wala ba tayong gagawin?! Pagmamasdan na lang ba natin ‘yang trak na ‘yan?!

EMONG: Wala tayong magagawa! Wala tayong kakayahan para tulungan ‘yung drayber na ‘yun!

CALOY: Ano’ng wala?! Pwede tayong bumaba dito at saklolohan ‘yung trak!

EMONG: Sa tingin mo, basta-basta na lang tayo makakaalis dito?! Ang hirap ng kinalalagyan natin! Kitang ang taas natin!

CALOY: Mang Emong, tara na ho!

EMONG: Maniwala ka sa ‘kin, Caloy. Hindi tayo ang makakatulong sa kaniya.

CALOY: Paano kung tayo lang ang nakakita sa nangyari?!

EMONG: Imposible. Nakikita mo ba ang mga ‘yun? (*Ituturo ang daliri sa kinabagsakan ng trak.*) Tingnan mo, ‘yung mga usiserong iskwater, nakikiusyoso. Sabi sa ‘yo, imposibleng tayo lang ang nakakita sa nangyari. Mas maganda lang ang tanaw natin dahil nasa taas tayo. Pero imposibleng tayo lang ang nakasaksi. (*Matatawa*) Wala ka sa inyo, Caloy. Bawat singit ng Maynila, may tao.

CALOY: Paano niyo pa nagagawang matawa eh nakita niyo nang may naaksidente?

EMONG: *(Offended.)* Ano'ng ibig mong palabasin? Na wala akong puso?

Hindi na sasagot pa si CALOY, magsisimula nang bumaba sa billboard upang sumaklolo.

EMONG: Hoy Caloy, saan ka pupunta?!

Freeze.

IBABA

Mabibigla sina JENNY, MAYNARD, MAGBABALOT at ALING PRECY sa pagdating ni KA BRITNEY.

ALING PRECY: Ayos ka din kapitana ah! Kung maka-kalma ka, akala mo kalmado ka!

KA BRITNEY: Nasaan ba ang aksidente? Asaan? Turo niyo, bilis!

JENNY: *(Ipapaling ang ulo ni KA BRITNEY sa kinabagsakan ng trak.)* Ayan lang ho oh.

KA BRITNEY: *(Makikita ang bumagsak na trak, mabibigla.)* Ay utot! Wasak ang nguso ng trak! Saklap!

MAYNARD: May paparating na ho bang tulong?

KA BRITNEY: Pulis, ambulansiya, highway patrol group, MMDA. Lahat sila, on the way na. ‘Wag kayong mag-alala, kalma lang mga ka-barangay! Nandito na ‘ko! Kontrolado ko ‘to.

ALING PRECY: Epal ka na naman! Mukha ba kaming nagkakagulo?

KA BRITNEY: Bakit ba nangingialam ka na naman, Precy? Pwede ba, hayaan mo lang akong gawin ang trabaho ko!

ALING PRECY: ‘Yun na nga eh! Kapag dumadating ka, lalong nagkakagulo! Naturingan ka pa namang barangay captain.

KA BRITNEY: Ikaw talaga, kontrabida ka lagi sa buhay ko!

ALING PRECY: Eh paano wala ka nang ginawang matino!

KA BRITNEY: Hanggang ngayon ba masama pa din ang loob mo sa ‘kin dahil natalo kita bilang barangay captain? Paano ka magiging kapitana eh wala ka nang ginawa kundi mag-Facebook?

ALING PRECY: Pwede ba, ‘wag mong pakialaman ang hobby ko!

KA BRITNEY: Hobby? Eh buhay mo na ‘yang tablet mo, kung makakapit ka diyan.
Maya’t maya, post ka ng post sa Facebook, Instagram at Twitter.
Nakakaumay! Kaya ‘di ka na nakapag-asawa eh, puro ‘yana ng inaatupag
mo!

ALING PRECY: Paki mo ba sa hilig ko! At saka ikaw ba, may asawa?! Wala, ‘di ba?

JENNY: *(Paghihiwalayin sina KA BRITNEY at ALING PRECY.)* Aling Precy, Ka
Britney, tama na ho ‘yan. ‘Wag na kayong mag-away.

KA BRITNEY: Eh ito kasing bruhildang ‘to eh.

ALING PRECY: Tse!

KA BRITNEY: Eh ilan ba ang sakay ng trak?

JENNY: Hindi nga ho namin alam kung may kasama ‘yung drayber eh.

KA BRITNEY: Hindi niyo man lang ba nilapitan at sinilip kung buhay pa ‘yung mga
nakasakay? Hindi niyo man lang tinulungan?

MAGBABALOT: Eh pupuntahan na nga ho namin kaso natakot kami. Baka biglang sumabog ‘yung trak eh.

KA BRITNEY: At bakit naman sasabog?

MAYNARD: Eh sabi ho kasi ni Aling Precy may sumabog na nabanggang trak sa Russia.

KA BRITNEY: Ikaw talaga, Precy! Kung ano-ano na naman ang ipinagkakalat mo!

ALING PRECY: Hoy Britney, hindi ako nag-iimbento ng kuwento! Kahit i-check mo pa sa Youtube!

KA BRITNEY: Youtube-youtube ka diyan! Wala kang magandang mapapala sa Youtube. Pati ‘tong mga taong may mabubuting puso, tinakot mong tumulong.

ALING PRECY: Ah gan’un? Nagmalasakit na nga ako sa mga ‘to dahil concern ako sa kaligtasan nila, tapos ako pa ang pinalalabas mong masama. Sige, lapitan niyo ‘yang trak, pero kapag ‘yan sumabog, walang sisihan ha! Sige, Britney, mauna ka, tatal nagmamarunong ka diyan!

KA BRITNEY: Eh parating na nga ang mga awtoridad. Ayokong makialam!

ALING PRECY: Kapitana ka, ‘di ba? Ibig sabihin, awtoridad ka!

KA BRITNEY: Ang trabaho ko ay panatilihin ang kapayapaan at seguridad dito sa barangay natin!

JENNY: Hay naku, para matigil na ang gulo, ako na ang pupunta d’un! (*Biglang susugod sa nahulog na trak.*)

MAYNARD: (*Mababahala*) Jenny! Huy Jenny, baka masabugan ka!

Pero hindi babalik si JENNY—tuloy na bababa sa entablado papunta sa audience.

MAYNARD: Jenny, bumalik ka dito!

Freeze.

ITAAS

Patuloy sa pagbaba si CALOY habang galit na galit si EMONG.

EMONG: Caloy, bumalik ka dito!

CALOY: Pasensiya na, Mang Emong. Sa amin kasi, kapag may ganiyang nangyari, tutulong agad ang mga tao.

EMONG: Caloy, iba dito sa Maynila. Mas mahirap ang buhay dito! ‘Yung mga taong ‘yun, sa tingin mo, ayaw nilang tumulong?!

CALOY: Eh parang wala nga ho gustong tumulong. Walang lumalapit sa trak. Lahat nakatanaw lang.

EMONG: *(Tatanawin ang mga usisero.)* ‘Yang mga taong ‘yan, marami diyan gustong tumulong, pero kailangan din nilang ingatan ang sarili nila. Paano kung madisgrasya sila. Paano kung may tumagas na langis at masabugan sila? Marunong silang lumugar. Alam nila kung ano ang kaya nilang gawin at pwede nilang itulong.

CALOY: Hindi ko lang ho matiis na panoorin na lang ‘yung nahulog na trak. Paano kung buhay pa ‘yung drayber at kailangan ng tulong?

EMONG: May darating na tulong! Imposibleng wala!

CALOY: Pero ilang minuto na ang nakakalipas, wala pa ding lumalapit.

EMONG: Lumulugar lang sila, Caloy! Nag-aantabay. Nananantiya. Tao din sila, takot ding mamatay. Hindi basta-basta ang magpaka-bayani. Kailangang kalkulahin mo ang sitwasyon. Kung sila nga na nasa ibaba, hindi basta-basta makalapit sa trak, tayo pa kayang nandito sa itaas?

CALOY: Hindi ko ho talaga kaya ang walang gawin, Mang Emong.

EMONG: ‘Nak ng tupa, ang tigas pala ng ulo nitong batang ‘to! Caloy, sinasabi ko sa ‘yo, walang saysay ‘yang ginagawa mo!

CALOY: Susubukan ko pa rin ho. Mas mabuti nang may ginawa kaysa wala.

EMONG: Makinig ka sa ‘kin, Caloy. Magpapagod ka lang. Sigurado ako, may parating nang tulong. Hindi mo sila mauunahan. Sa dami ng mga tao d’un, sa tingin mo, wala kahit isang tumawag ng saklolo?

CALOY: *(Hinihinal)* Hindi ho tayo nakakatiyak.

EMONG: *(Galit na sisigaw)* Lintik, bumalik ka dito!

CALOY: *(Saglit na titigil sa pagbaba si CALOY at titingnan si EMONG, hinihinal.)* Mang Emong... hindi ko kayo pinipilit na tumulong. Pero nakikiusap ako, ‘wag niyo ‘kong pigilan.

EMONG: *(Matitigilan hanggang sa mapipilitan na ding bumaba ng billboard. Mabilis ito sa pagkilos, maaabutan si CALOY.)* Putang ina kang bata ka, ipapahamak mo pa ‘ko niyan eh! Baka nakakalimutan mo, may trabaho tayong dapat gawin! Kailangang makalas na natin ‘tong billboard na ‘to bago magliwanag! Hindi ko ‘to matatapos mag-isa! Mag-a-alas-tres na!

CALOY: *(Ipagpapatuloy ang pagbaba.)* ‘Yan ho ba ang tunay na dahilan kung bakit ayaw niyong saklolohan ‘yung naaksidenteng trak?

EMONG: ‘Di ba’t pinaliwanag ko na sa ‘yo?! Hindi ka ba marunong umintindi?! Napakahirap bang basahin ng sitwasyon natin at hindi mo maunawaan na wala tayong magagawa?! Na magsasayang lang tayo ng oras at pagod kapag sinubukan nating tulungan ‘yung putang inang drayber na ‘yun na nakatulog sa skyway?! Ano ba’ng gusto mong patunayan? Na kaya mong sagipin ang mundo?! Si Superman ka ba?!

CALOY: Hindi ho. Gusto ko lang tumulong—

EMONG: May binubuhay akong pamilya, Caloy! Kapag hindi natin natapos ‘to, walang kakainin ang asawa’t mga anak ko bukas. At kailangan mo din ng perang pambayad sa upa niyo. Baka nakakalimutan mo, may mga buhay na nakasalalay sa ‘tin!

Freeze.

IBABA

Mangangamba sina MAYNARD, ALING PRECY, MAGBABALOT at KA BRITNEY sa pagsugod ni Jenny sa trak.

MAGBABALOT: *(Kay MAYNARD) Manliligaw ka ni Jenny, 'di ba?*

MAYNARD: Oho.

MAGBABALOT: Eh ano pa'ng hinihintay mo? Sundan mo na. May ganiyan bang manliligaw, babagal-bagal?

MAYNARD: *(Agad na kikilos, susundan si Jenny.) Jenny, hintay!*

ALING PRECY: Kapag may nangyari sa dalawang batang 'yun, kasalanan mo 'yun, Britney!

KA BRITNEY: Bakit ako?

ALING PRECY: Eh ikaw ang atribida diyan eh!

MAGBABALOT: Tama na ho ang bangayan niyo! Naririndi na ‘ko! ‘Yung ibang mga tao, hindi nagising sa aksidente. Pero sa mga talak niyo, magiging sila!

Nang papasok sa entablado si KREZTA. Agad itong sasalubungin ni KA BRITNEY at magpapa-cute dito.

KA BRITNEY: Hi Krezta! Good morning!

ALING PRECY: Diyan ka lang magaling eh! Sa pagpapa-cute sa mga magaganda!

KREZTA: Good morning ho, Kap! Bakit parang nagkakagulo kayo dito?

KA BRITNEY: Naku, may aksidente sa highway. May nahulog na trak ng gulay. Ayun o!
(Ituturo ang aksidente.)

KREZTA: Diyos ko! May namatay ho ba?

KA BRITNEY: Hindi pa nga namin alam eh. ‘Di kami makalapit kasi baka biglang sumabog ‘yung trak.

ALING PRECY: Pero ‘yung kapatid mong si Jenny, nagpunta d’un kasama si Maynard!

KREZTA: Ano?! Nand'un si Jenny?

KA BRITNEY: Oo. Ayaw paawat eh.

KREZTA: Ha?! Teka, pupuntahan ko!

KA BRITNEY: 'Wag na, Krezta! Baka pati ikaw, masabugan!

KREZTA: Kap, hindi ko pwedeng pabayaang si Jenny! Kapatid ko 'yun!

KA BRITNEY: Ah oo nga pala... pero hindi naman siguro sasabog 'yung trak.

KREZTA: Eh paano kung sumabog nga?

KA BRITNEY: (*Mapapaisip*) Ah eh... Ikaw talaga, Precy! Kasalanan mo 'to eh! Naghasik ka ng lagim dahil sa mga chismis mo! (*Kay KREZTA*) Sige Krezta, sasamahan na kita!

ALING PRECY: Wow, basta may maganda, biglang tapang! Samantalang kanina, puro kuda, walang gawa! Puro papogi lang!

KA BRITNEY: Tumigil ka na, Precy ha!

KREZTA: Ano kap, sasamahan mo ba ‘kong hanapin si Jenny?

KA BRITNEY: Krezta, pabalik na siguro ang mga ‘yun.

KREZTA: Pero kap—

Nang biglang maririnig ang wang-wang ng ambulansiya.

MAGBABALOT: Sa wakas, andiyan na ang saklolo!

Freeze.

ITAAS / IBABA 2

Patuloy ang pagtatalo nina CALOY at EMONG habang nagmamadaling bumababa sa bakal na kalansay ng billboard.

EMONG: Mag-isip-isip ka! Bago mo sagipin ang buhay ng iba, siguraduhin mo munang ligtas ka at ang mga mahal mo sa buhay!

CALOY: Alam ko ho ‘yun.

EMONG: Alam mo? Eh bakit sinuway mo ‘ko?

CALOY: Hindi niyo ho kasi ako naiintindihan.

EMONG: Eh bakit hindi mo ipaintindi sa akin? Sige, magsalita ka!

Hindi iimik si CALOY. Katahimikan. Ilang saglit lang, mababasag ang katahimikan ng wang-wang ng ambulansiya.

EMONG: Sabi sa 'yo eh, imposibleng walang dumating na saklolo. Ang tigas kasi ng ulo mo eh!

Makakarating na sa ibaba sina EMONG at CALOY.

EMONG: Tingnan mo na, nandiyan na ang mga saklolo. Nagsayang lang tayo ng pagod! Ngayon, babalik na naman tayo sa taas.

CALOY: Mabuti nang may ginawa kaysa wala.

Galit na mapapailing si EMONG habang nakatingin kay CALOY. Magtititigan ang dalawa ng ilang saglit na kapwa may inis sa isa't isa.

EMONG: *(Galit na duduruin si CALOY.)* Putang ina ka!

Hindi na sasagot pa si CALOY. Ilang saglit na katahimikan. Nang may matatanaw si CALOY...

CALOY: Nailabas na nila sa trak ang drayber! Ang bilis ah!

Tatanawin din ni EMONG ang kinaroroonan ng aksidente.

CALOY: Buhay pa kaya?

EMONG: Pinapasok nila sa ambulansiya eh. Malamang sa malamang, buhay pa.
Sana makaligtas siya. Kailangan niya ng matinding milagro.

Patuloy sa pagmamasid sa aksidente ang dalawa. May manunumbalik na mapait na nakaraan sa isipan ni CALOY habang nakatingin sa walang malay na drayber ng trak. Bigla na lang itong maiiyak.

EMONG: Caloy... Bakit? Ano'ng problema?

CALOY: (Agad na papahirin ang mga luha) Wala ho.

EMONG: Naikuwento sa akin ng nanay mo ang nangyari...

CALOY: Ang nangyaring ano ho?

EMONG: ‘Yung tungkol sa tatay mo. Bago ka paluwasin ng nanay mo dito sa Maynila, kinausap ako ng nanay mo. Humihingi ng tulong. Kung maipapasok daw kita sa trabaho ko sa construction. Sabi ko, titingnan ko. Tapos nagkuwento na siya sa aksidente ng tatay mo. Naipit daw sa makinarya ng pinagtatrabahuhan niyong pabrika?

CALOY: Oho. Pabrika ng bakal. Nadulas si itay. Nahulog sa makina at naipit. (*A beat, nagpipigil ng pag-iyak.*) Nakita ko ‘yung nangyari...

FLASHBACK:

Sa puntong ito, itatanghal ni CALOY at ng MGA TAUHAN sa Ibaba 1 ang nangyaring aksidente sa ama ni CALOY habang nakamasid si EMONG:

- *Si CALOY ang gaganap sa kaniyang sarili.*
- *Si MAGBABALOT bilang kaniyang ama.*
- *Sina ALING PRECY, KA BRITNEY at KREZTA bilang mga katrabaho sa pabrika ng bakal.*

Director’s treatment:

Maiipit ng makinarya ang AMA ni CALOY. Masasaksihan ni CALOY, mapapasigaw: Itay!

Tatakbuhan ni CALOY ang AMA upang hilahin at tulungan. Pero pipigilan siya ng MGA

KATRABAHO: ‘Wag, Caloy! Delikado! Magpupumiglas si CALOY, sumisigaw, humahagulgol:

Itay!!! Pero matindi ang pagpipigil sa kaniya ng MGA KATRABAHO. Maiiyak na lamang si CALOY habang sumisigaw sa sakit ang AMA hanggang sa tuluyan nang kikitilin ng kamatayan ang kaniyang mga sigaw.

Babalik na sa orihinal na puwesto ang MGA TAUHAN sa Ibaba 1. Maiiwang mag-isa si CALOY.

Pagkatapos ng flashback...

Tuluyan nang maiiyak si CALOY. Lalapitan siya ni EMONG at hihimasin sa likod.

CALOY: Wala akong nagawa. Nakita ko kung paano inipit at dinurog ng buhay na bakal si itay...

EMONG: Nakikiramay ako Caloy...

Sa puntong ito, sabay nang nagaganap ang dalawang eksena. Iiwan muna natin sina CALOY at EMONG upang balikan ang kabilang eksena. Habang nakatuon ang atensyon ng audience sa eksena sa ibaba 1, patuloy pa din ang pag-arte ng mga tauhan sa ibaba 2—nakamasid lang sa aksidente, at vice versa.

IBABA 1

Pinagmamasdan nina ALING PRECY, MAGBABALOT at KREZTA ang pagsaklolo ng mga awtoridad sa nahulog na trak.

KA BRITNEY: Krezta, ayan na ang kapatid mo! Pabalik na!

KREZTA: Asaan?

KA BRITNEY: *(Ituturo)* Ayun oh! Kasama si Maynard!

MAGBABALOT: Ano ‘yung dala-dala nila?

ALING PRECY: Parang namalengke ‘yung dalawa ah!

Saka aakyat sina JENNY at MAYNARD sa entablado mula sa audience. May dalang isang kaing na mga gulay.

JENNY: Buhay ‘yung drayber! Sinugod na sa ospital!

ALING PRECY: Namalengke kayo?

MAYNARD: Hindi ho. Ang daming gulay na tumilapon galing sa trak! Nagkalat sa highway!

MAGBABALOT: Talaga? Pinamimigay na?

MAYNARD: Hindi ho. Pero biglang nagsisuguran na ‘yung mga tao sa kabila ng riles para kunin ‘yung mga gulay. Tara, balik tayo, marami pa sa trak!

JENNY: Ate, hindi ko na kailangang mamalengke. May paninda na si inay!

ALING PRECY: Libreng gulay! Gora ako diyan!

KA BRITNEY: Basta pagkain talaga, nangunguna ka, Precy!

ALING PRECY: Gan’un? Ayaw mo ng libreng food. Sige, maiwan ka diyan!

KA BRITNEY: Ang lagay, kayo lang ang may libreng foods?

ALING PRECY: O tama na ang satsat, tara na!

MAGBABALOT: Sugod, mga kapatid!

Dali-daling susugod ang lahat sa kinaroroonan ng trak upang manguha ng gulay. Bababa sila sa entablado papunta sa audience.

IBABA 2

Patuloy na inaalo ni EMONG si CALOY.

EMONG: Pasensiya na pala kanina. Nawala sa isip ko ‘yung nangyari sa tatay mo.

CALOY: Wala ho ‘yun. Sorry rin ho. Nadala lang ako ng emosyon ko. Alam ko namang hindi din tayo aabot kahit pa bumababa tayo dito para tulungan ‘yung drayber.

EMONG: Mabuti’t alam mo. Minsan, mas paiiralin dapat ang utak kaysa sa puso, lalo pa kung walang laman ang tiyan. Ikaw na ngayon ang padre de pamilya sa inyo. Dapat ingatan mo din ang sarili mo dahil ikaw na ang bubuhay sa nanay at mga kapatid mo. Eh kung pati ikaw nawala gaya ng tatay mo, paano na sila?

Katahimikan. Muling tatanawin ni EMONG ang kinaroroonan ng nahulog na trak.

EMONG: Kung tutuusin, mabilis na din ang pagresponde ng ambulansiya. Pati ang mga pulis at MMDA nand’yan na din. Kumapal na ang mga taong nakikiusyoso. Matagal-tagal ding proseso ‘to. Kailangan pa nila ng crane na hihila sa trak na ‘yan. Pihado, magta-trapik na naman nang todo

mamaya. Marami na namang maaabalang mga motorista. Dadagundong na naman ang mga busina. Mag-iinit na naman ang ulo ng mga tao dito sa Maynila. At puputaktihin na naman ng reklamo ang gobyerno natin. (*a beat*) Paulit-ulit lang. Masanay ka na dito sa Maynila.

CALOY: (*Papahirin ang mga luha at aayusin ang sarili*) Tara na ho, balik na tayo sa taas.

Akmang aakyat na muli sa billboard sina CALOY at EMONG. Nang may pupukaw sa atensyon ni CALOY.

CALOY: Mang Emong, tingnan niyo ‘ho! Nagkakagulo ‘yung mga tao!

Babalingan ni EMONG ang tinatanaw ni CALOY sa highway—sa kinaroroonan pa rin ng aksidente.

EMONG: Tingnan mo nga naman, ano? May nadisgrasya, pero may nabiyayaan naman ng grasya!

CALOY: Pero pagnanakaw ‘yang gingawa nila. Hindi naman ho sa kanila ‘yang mga gulay na ‘yan.

EMONG: Oo nga, pero mabuti nang may makinabang kaysa naman mabulok lang ‘yang mga tumilapong gulay na ‘yan. Sayang naman.

CALOY: Pero wala bang pupulot ng mga ‘yan para ibalik sa trak?

EMONG: Sino’ng pupulot ng mga ‘yan? Sa tingin mo, uunahin ng mga awtoridad ang pagpulot ng mga nahulog na gulay? Hindi, ‘di ba? Uunahin nilang maisugod sa ospital ‘yung drayber at mahatak ‘yang trak na ‘yan paalis ng kalsada. Mas maraming maaabala kapag nagkatrapik-trapik na naman diyan sa SLEX. *(A beat)* Maraming nagugutom dito sa atin. Maraming kumakalam ang sikmura. Kahit pa hindi nila pag-aari ‘yang gulay na ‘yan, eh nandiyan na’t nakahain sa gitna ng kalsada para pagpiyestahan. Kaysa naman masagasaan, eh ‘di kunin na lang para mapakinabangan. Pagkain ‘yan, aba! Para maitawid ang gutom nila. Mairaos ang pamilya nila kahit man lang sa araw na ‘to.

Katahimikan.

EMONG: *(May maiisip.)* Teka, nandito na rin lang tayo sa baba. Bakit hindi tayo makinabang? Tara, manguha na din tayo ng gulay!

CALOY: Eh may aabutan pa kaya tayo? Ang dami nang nagsidumugan d’un!

EMONG: Subukan natin! Tara!

Nang muling aakyat ng entablado sina JENNY, MAYNARD, KA BRITNEY, ALING PRECY, MAGBABALOT at KREZTA mula sa audience. Tuwang-tuwa habang nagtutulong-tulong ang mga ito sa pagbuhat ng mga kaing-kaing na gulay.

Madadaan ng mga ito sina EMONG at CALOY.

MAGBABALOT: Thank you, Lord! Daming blessings ngayong araw! Merry Christmas!

ALING PRECY: Hoy, bago natin ‘to paghati-hatian, pi-picturan ko muna ha!

KA BRITNEY: Ipo-post mo rin ‘to sa Facebook mo no!

ALING PRECY: Ano pa! Hashtag: hulog ng langit.

JENNY: Matutuwa si nanay nito! Nakalibre tayo ng paninda!

KREZTA: Pati kamo ng tanghalian at hapunan!

JENNY: Maynard, buti pala sinamahan mo ‘ko sa paghihintay kay ate. Kung hindi, wala kaming makakatulong sa pagbubuhay nitong mga gulay.

MAYNARD: Eh ‘di sasagutin mo na ‘ko niyan. ‘Sing pogi na ba ‘ko ni Derek at Alden sa mga mata mo?

JENNY: Asa!

Lalapitan sila ni EMONG at magtatanong.

EMONG: Marami pa bang natirang gulay d’un sa trak?

ALING PRECY: Ay naku, manong, kaunti na lang ho. Ang dami ho kasing nagsikuhaan ng gulay. Dapat kanina pa kayo nagpunta d’un.

KA BRITNEY: Pero subukan niyo ho. Baka abutan pa kayo.

EMONG: Ah sige, salamat! (*Kay CALOY*) Caloy, tara, bilis! Baka may abutan pa tayong grasya. (*Agad na tatakbo.*)

CALOY: Sige ho.

Bababa ng entablado si EMONG papunta sa audience.

Magsisiuwian na ang ibang MGA TAUHAN—lalabas ng entablado. Sa kanilang paglabas, mahuhulog ang isang tali ng sitaw sa sahig. Mapapansin ito ni CALOY na mag-isang naiwan sa

entablado. Lalapitan ni CALOY ang sitaw at pupulutin. Pagmamasdan niya ito sa kaniyang kamay—mapapaisip.

Ilang saglit lang, muli niyang ibabalik sa sahig ang tali ng sitaw. Maglalakad siya papunta sa billboard at magsisimula nang akyatin ito. Magdidilim.

-TELON-